

Choroby zawodowe nauczycieli

Opracowała i zaktualizowała: Karolina Król-Komarnicka, kierownik działu kadr i płac w państwowej instytucji

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy* (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 917ze zm.),
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych* (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1367),
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób* (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1379),
- *Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych* (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1376),

Nauczyciele są grupą szczególnie narażoną na choroby zawodowe; najczęściej są to choroby związane z obciążeniem narządu głosu. Jednym z obowiązków dyrektora jako pracodawcy jest dbanie o odpowiednią profilaktykę wśród pracowników pedagogicznych, która zmniejsza ryzyko zachorowania.

Zgodnie z art. 235¹ *Kodeksu pracy* za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Czynniki szkodliwe dla zdrowia, które występują w środowisku pracy bądź są związane ze sposobem wykonywania pracy, zwane są narażeniem zawodowym. Wykaz chorób zawodowych jest katalogiem zamkniętym, za chorobę zawodową nie może więc zostać uznana jednostka chorobowa nieumieszczona w tym wykazie. Wykaz chorób zawodowych znajduje się w *Rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych* i zawiera 26 grup chorób – pozycja 15 dotyczy chorób narządu głosu.

Zgodnie z ww. *Rozporządzeniem* choroby zawodowe nauczycieli to przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat:

- guzki głosowe twarde,

- wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych,
- niedowład mięśni przywodzących i napinających fałdy głosowe z niedomykalnością fonacyjną głośni i trwała dysfonia.

Przyczynami chorób narządu głosu są: nieprawidłowa emisja głosu, brak „higieny głosowej”, stany chorobowe krtań, hipertonie mięśniowe i niewydolność narządu głosowego, ale warunki akustyczne sal lekcyjnych, brak wyposażenia sal w aparaturę nagłośnieniową, nieprawidłowy mikroklimat sal (niska wilgotność, podwyższona temperatura, zapylenie), duże szkoły, liczne klasy, brak konsultacji foniatrycznych, brak zajęć z emisji głosu.

Pracodawca jest zobowiązany do systematycznej analizy przyczyn występowania chorób zawodowych. Na podstawie wyników prowadzonych przez siebie analiz powinien on stosować właściwe środki profilaktyczne. Mogą to być:

- zapewnienie obowiązkowego kształcenia w zakresie emisji głosu,
- zapewnienie regularnych konsultacji foniatrycznych,
- ograniczenie liczebności klas,
- zapewnienie prawidłowej organizacji pracy, uwzględniającej przerwy w wysiłku głosowym,
- wyposażenie klas w mikrofony i sprzęt nagłaśniający,
- zapewnienie prawidłowego mikroklimatu i jakości powietrza,
- zwiększenie świadomości wśród nauczycieli o zachowaniach prozdrowotnych, np. niepalenie papierosów.

W ramach działań profilaktycznych dotyczących chorób zawodowych pracodawca powinien:

- oceniać, dokumentować i informować pracowników o ryzyku zawodowym,
- analizować przyczyny chorób zawodowych,
- stosować środki zapobiegające chorobom zawodowym,
- zgłaszać do Państwowej Inspekcji Sanitarnej i do inspektora pracy podejrzenia lub wystąpienia choroby zawodowej.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej lub jej rozpoznanie może nastąpić u pracownika lub byłego pracownika w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym lub po zakończeniu pracy w takim narażeniu, nie później niż w okresie określonym w wykazie chorób zawodowych. Dla chorób zawodowych nauczycieli okres ten wynosi dwa lata.

Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej dokonuje:

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**